

A CSAOSZ feladatai a koronavírus-járvány kapcsán

Nagy Miklós,
a CSAOSZ főtitkára

Még ebben a nehéz, sok szempontból válságos időszakban sem tudok nem gondolni arra a cunamiként ránk zúduló méltatlan, szakmaiatlan, szűklátókörű és igaztalan támadásra, amelyet a csomagolóipar szereplői az utóbbi években elszenvedni, elviselni kényszerülnek. Most viszont, amikor baj van, hirtelen kiderül, szükség van ránk, munkánkra, termékeinkre, helytállásunkra. A sors fintora pedig, hogy épp azok a csomagolóformák kerültek egyik napról a másikra a szinte egyetlen lehetséges és biztonságos megoldás középpontjába, amelyek betiltását néhány nappal korábban cikkek sora követelte.

Alig három nappal voltunk túl a Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség (CSAOSZ) közgyűlésén, amikor minden folyamatban lévő feladatunkat, megvalósításra váró tervünket félre kellett tenni, mert a koronavírus magyarországi megjelenése és terjedése miatt az Operatív Törzs az agrárminiszter útján, az élelmiszerellátás zavartalanságának fenntartása érdekében Szövetségünk együttműködését kérte.

Szövetségünk abban tudja (még mindig) segíteni a minisztérium útján a rendkívüli helyzet kezelését, hogy tagjaitól és a szakterület további szereplőitől bekér minden olyan információt, ami a csomagolószerek-ellátást esetlegesen akadályozza, hátráltatja és központi intézkedést igényel.

A CSAOSZ a tagvállalatai és a szélesebb szakmai körnek a nyomdászszakma kérdéssorától tartalmában jelentősen eltérő, a csomagolószerek-ellátás biztonságával, biztosíthatóságával kapcsolatos kérdéssort juttatott el melyre több mint ötven írott válasz és számtalan telefonos megkeresést kaptunk.

A válaszokból az egyértelműen kitűnt, hogy a megkeresettek kifejezetten megköszönték a szakmai érdekképviseletnek, mert a helyzet kezeléséhez eddig máshonnan segítséget nem kaptak.

Az kiderült, hogy szinte valamennyi társaság meghozta a járvány terjedésével kapcsolatban megelőző intézkedéseit, több vállalat például tükű munkáról számolt be.

A kapott válaszok szerint – vállalatmérettől függően – az alapanyagkészletek a 3 hét és 3 hónap közötti időtartamra elegendőek, az ellátásbiztonság szempontjából a járvány terjedése (rendelkezésre álló munkaerő) és az importáruk szállításának akadozása, esetleg elakadása jelentik a kritikus tényezőket, lévén a csomagolóipar alapanyag ipar több területen erősen importfüggő. A legkritikusabb reláció természetesen Olaszország, ezért többen megkezdték az új, alternatív szállítási útvonalak kidolgozását.

Sajnálatos tényező, hogy a nemzetközi fuvarozásban jelentős drágulás következett be és sajnos a helyzetet kihasználva megjelentek a hiénák is, akik többszörös fuvardíjat kérnek egy-egy szállítás lebonyolításában.

A CSAOSZ a szakma képviselőitől megoldási javaslatokat is kért, amelynek fontos pontja volt egy *kommunikációs csatorna létrehozása* a stratégiai vállalatok és az őket kiszolgáló vállalatok irányába a tevékenységet érdemben befolyásoló intézkedésekről és a problémák kezeléséről. Többen panasztáltak, hogy a *védőeszközöket* nem tudják beszerezni a kereskedelemből, ennek megoldására tájékoztató fórum megszervezését javasolták.

Ugyancsak igényként merült fel a „*dolgozói útlevelel*” bevezetése, amennyiben további megszorító intézkedések (pl. kijárási tilalom) bevezetése

válna szükségessé, ezért az alapellátást kiszolgáló csomagolószerszámgyártók kapjanak felhatalmazást arra, hogy a munkáltatók igazolást adjanak dolgozóiknak a lakhely–munkahely közötti közlekedésre.

Ugyanez az igény a csomagológépek karbantartását, javítását végző szakemberekre is érvényes. Többen hiányolták, hogy eddig még nem kaptak *járványügyi eljárásrendi protokollt*, amely pontosan leírná az intézkedéssort a gyárak vezetésének, hogy koronavírusos megbetegedés esetén a hatósági vizsgálatot és a szükséges biztonsági intézkedéseket követően hogyan indíthatják be mielőbb a munkát.

A válaszadók egységesen kérték a *bérbjárulék, adó és kamatterhek mérséklését*. A válaszok beérkezésének idején az állami gazdasági intézkedések részletei még nem voltak ismertek, de az javaslatként megjelent, hogy a járulékkezdvezményt fontos lenne kiterjeszteni az alapellátást kiszolgáló szakterületekre, így a csomagolóiparra is, legalább a krízis várható időtartamára. Ez az intézkedés megnyugtató a munkáltatót és megnyugvást jelentene a munkavállaló számára is. A legkorrektebb igény szerint azok a társaságok kaphassanak járulékfizetési kedvezményt, amelyek vállalják, hogy dolgozóikat változatlan munkaszerződési feltételek mellett alkalmazzák.

Javaslat érkezett az *Mtk egyes pontjainak ideiglenes felfüggesztésére* is a veszélyhelyzet ideje alatt (pihenőidő, túlóra, szabadságkiadás stb.).

Felmerült továbbá javaslatként a *cökkentett munkaidő* néven ismert német modell adaptálásának lehetősége is.

Szükséges a szállításokban jelentkező komoly fennakadások megoldása is.

A határátlépés meggyorsítása érdekében felmerült még a *személy- és teherforgalom szétválasztása*, eltérő átkelőhelyekre irányítása, illetve „gyors sáv” létrehozása, amely lehetővé teszi és megkönnyíti az *élelmiszerek esetében az áruk és a munkavállalók szabad mozgását* az EU nemzeti határokon átnyúló területein, a folyamatos szakmai tevékenység biztosítása érdekében.

Különösen az élelmiszer-ipari csomagolószerszámgyártásban érintett társaságok jelezték, hogy egyes gyártók épp a veszélyhelyzet idejére időzítve jelentették be mind az *alapanyagárak*, mind a *járulékos szolgáltatások árának egyoldalú megemelését*, és további emeléseket vetítettek előre, miközben az azonos terméket gyártó konkurensok hasonló lépést nem tettek.

Az élelmiszeripart kiszolgáló társaságok *hitelgarancia vállalását tartják szükségesnek*, az élelmiszeripar részéről tapasztalható ugrásszerű igénynövekedést a csomagolószerszámgyártók forogóeszköz hitelkeret növelésével tudják finanszírozni. Ez bevett gyakorlat, de a társaságok vezetőinek tapasztalata az, hogy ilyen esetekben megugrik a ki nem fizetett számlák aránya, ez pedig épp a rendszer fenntartását szolgáló vállalatokat fogja sújtani.

A „nem-fizetési gyakorlatra” az áfa-befizetés pénzforgalmi szemléletű – krízisidőszak alatti – kezelése segítséget jelenthet.

A *kórházak, gyógyító intézmények és otthonok* étkeztetésében az úgynevezett „badellás” (nagy tételben helyszínre szállított és helyben kimért) étkeztetést a járvány megelőzés érdekében betiltották, az *egyedüli megoldást az egyszer használatos műanyag csomagolószerek alkalmazása jelenti*. Ez a probléma az ország valamennyi régiójában jelen van. Jelentkezett magyar gyártó, aki kész napi 60 ezer fedeles műanyag dobozzal növelni kapacitását két héten belül felállítandó gyártósorán előállítani, amennyiben a megrendelések koordinálásában központi segítséget (megrendelések koordinálása, logisztika) kap – *később a külföldi szerelők magyarországi beléptetésére nem kaptak engedélyt*.

Problémafelvetést és megoldási javaslatot is kaptunk arra vonatkozóan, hogy az élelmiszergyártás és -forgalmazás súlyos gátjává válhat a kapcsolódó és nélkülözhetetlen *csomagolásihulladék-kezelés összeomlása*.

Adminisztrációcsökkentésre vonatkozó megkereséseket is kaptunk. Az EKÁER rendszer veszélyhelyzet ideje alatti felfüggesztésére (egyben felülvizsgálatára), továbbá a beérkező számlák áfa-tartalmára vonatkozó bevallások kiterjesztésének (legalább) elhalasztására érkeztek javaslatok.

A gazdálkodó szervezetektől kapott, fentebb vázlatosan összefoglalt válaszokat szerkesztett formában napi rendszerességgel elküldtük (és a következőkben is beküldjük) az Agrárminisztériumnak, amelyben a problémafelvetésen túl megoldási javaslatot is tettünk, esetenként intézkedések meghozatalát kértük.

Operatív intézkedéseket is kellett kérnünk, részben a tisztifőorvosi, részben rendőrkapitányi intézkedések felülvizsgálata érdekében. Legutóbb pedig Budapesten április 1-től a BKK által bevezetett „szombati munkarend” okozta – munkába járás, műszakváltás idején jelentkező – tumultuózus és csak a fertőzés terjedését okozó jelenetek azonnal kezelésére.